

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/2531165

Onderwerp

Zienswijzen en bedenkingen Stichting Samenwerking Zuid-Limburg

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

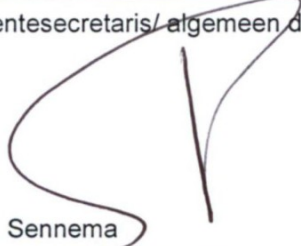
1. Geen wensen of bedenkingen ten aanzien van het oprichten van en deelname aan de stichting samenwerking Zuid-Limburg kenbaar te maken.

Inleiding

Met het vaststellen van de Agenda "Zuid-Limburg gaat over grenzen heen" hebben de colleges van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg een gezamenlijke lange termijn ambitie en toekomstperspectief voor de regio geschetst. Met deze agenda zet de regio in op een brede welvaarts groei. Het gaat daarbij nadrukkelijk om de combinatie van een grensoverschrijdende kennisintensieve circulaire economie en de ontwikkeling van de intrinsieke kwaliteiten van Zuid-Limburg op het gebied van vitaal leven, leefbaarheid van wijken en dorpen en een uniek heuvellandschap. Een aantrekkelijke regio om te wonen, leven en werken. Waar stad en platteland elkaar nodig hebben juist omdat zij alleen in samenhang en samenwerking deze intrinsieke kwaliteiten van onze regio naar de toekomst toe kunnen borgen en verder tot ontwikkeling kunnen brengen.

Regio deals

Een van de instrumenten om dit te bereiken is de regio deal van de rijksoverheid. De 10 gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Vaals, Stein, Beek, Valkenburg aan de Geul, Beekdaelen, Maastricht, Sittard-Geleen, Meerssen hebben in 2023 samen met het rijk een convenant voor de 4^e tranche regio deal. In 2024 hebben dezelfde gemeenten een aanvraag ingediend voor de 6^e en laatste tranche regio deals van het rijk, waarop het rijk 10 miljoen heeft toegekend. In 2025 wordt deze aanvraag verder uitgewerkt en toegewerkt naar het sluiten van een convenant.

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	gemeentesecretaris/ algemeen directeur drs. P. Sennema
--	---

Stichting Samenwerking Zuid-Limburg

Om duidelijke samenwerkingsafspraken te maken, voldoende uitvoeringscapaciteit te organiseren en de facilitering van de agenda Zuid-Limburg en de regio deals te regelen is het wenselijk om te komen tot een samenwerkingsverband.

Op basis van interviews met zowel publieke als private partners binnen de regiodeal samenwerking is gekomen tot uitgangspunten voor samenwerking (bijlage 2). Het advies dat daarbij verder is uitgewerkt is het oprichten van de stichting samenwerking Zuid-Limburg. Er wordt gekozen voor een stichting die in eerste instantie bestaat uit publieke partijen (de 10 gemeenten) en die de mogelijkheid biedt om ook private partijen toe te laten tot het stichtingsbestuur. Het doel is om dit binnen twee jaar te effectueren. Omdat de Stichting zich richt op brede maatschappelijke opgaven, die bovendien alleen effectief kunnen worden aangepakt vanuit multi helix samenwerking, gaat het hier niet om de overdracht van publieke taken. De Stichting neemt geen besluiten in de zin van de AWB en is daarmee geen zogenaamd B-orgaan. Uit het advies van Van de Greef (bijlage 4) blijkt dat er geen juridische belemmeringen zijn voor het aangaan van een stichting.

In bijlage 1 zijn de statuten opgenomen voor de Stichting Samenwerking Zuid-Limburg. Concreet vragen wij u om wensen en bedenkingen mee te geven voor de oprichting van en deelneming van de gemeente Sittard-Geleen in de stichting.

Het doel en opdracht van de stichting

De stichting heeft tot doel als vliegwiel te fungeren voor de ontwikkeling van Westelijk Zuid-Limburg door middel van het stimuleren en intensiveren van de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties.

De Stichting tracht haar doel te verwezenlijken door te werken aan versterking van de welvaart van de regio en het welzijn van haar inwoners, versnelling naar gezonde, veilige en sociale leefomgevingen met name in kwetsbare wijken en kernen, versnelling naar een circulaire en duurzame economie en samenleving, perspectief voor en versterking van het unieke Zuid-Limburgse landschap en investeren in een goed werkende grensoverschrijdende kenniseconomie en een internationale arbeidsmarkt.

Concreet ondersteunt de stichting regionale uitvoeringsprogramma's, te beginnen met de regio deal 4^e en 6^e tranche. Het is mogelijk om bestaande platforms en programma's te bundelen en ze onder te brengen bij de Stichting Samenwerking Zuid-Limburg. Als dat aan de orde is, zullen de bestuurders van de 10 gemeenten hierover met elkaar besluiten en wordt dit vastgelegd in een reglement van de stichting.

Samenstelling en taken stichting

Het voltallige bestuur van de stichting bestaat uit bestuurders van de tien gemeenten. De tien gemeenten zijn daarmee in gelijkwaardigheid betrokken bij alle hoofdbesluiten. Het doel is dat binnen twee jaar multi helix partners toetreden tot het bestuur. Het algemeen bestuur van de stichting stelt de meerjarenbegroting en de jaarstukken vast, maar ook reglementen voor werkwijzen zoals bij de regio deal tranche 4 en tranche 6. Daarnaast ziet het bestuur toe op de

algemene gang van zaken bij de stichting en de realisatie van wat is afgesproken door het uitvoerend bestuur.

De statuten voorzien in een uitvoerend bestuur van vier leden, te kiezen door en uit het voltallige bestuur met een zittingsperiode die gelijk loopt met de gemeenteraadsverkiezingen. Twee zetels zijn voor de grote steden, twee voor kleinere gemeenten. Bij stakende stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag. De voorbereidende bestuurlijke kerngroep bestaat op dit moment uit vertegenwoordigers van Maastricht, Beekdaelen en Sittard-Geleen. Het voorstel is om bij de start van de stichting deze kerngroep als eerste uitvoerend bestuur te installeren tot aan de verkiezingen in 2026 om de continuïteit in het proces te borgen. Het bestuur kan besluiten dit te herzien.

Meer concreet zijn de taken van het uitvoerend bestuur het adviseren over subsidieaanvragen voor cofinanciering vanuit de regio deals. Verder behoren tot de taken het voorbereiden van de meerjarenbegroting en het voorleggen van de jaarbegroting en jaarstukken aan het bestuur, het benoemen van de directeur programmabureau inclusief de rol als Bestuurlijk Opdrachtgever voor de directeur, het laten opstellen en voorleggen van evaluaties en voortgangsrapportages en verder alle zaken die niet aan het voltallige bestuur zijn opgedragen.

Ondersteunend programmabureau

Binnen de stichting wordt een ondersteunend programmabureau ingericht. De taken van het programmabureau omvat het faciliteren van de Stichting. Dit gebeurt door:

- Het voorbereiden en uitvoeren van beslissingen door het uitvoerend bestuur en het voltallige bestuur;
- Uitwerken van de programmaontwikkeling, de sturing, monitoring en verantwoording daarover;
- Het genereren van een multiplier via fondsenwerving;
- Het behouden van overzicht van hoofdontwikkelingen op rijksniveau, het schakelen tussen schalen en het leggen van inhoudelijke dwarsverbanden;
- Het onderhouden van netwerken met stakeholders in relatie tot de regionale uitvoeringsprogramma's die worden ondergebracht bij de Stichting inclusief overall communicatie;
- Het bevorderen van focus op de inhoudelijke maatschappelijke opgaven;
- Het maken van afspraken met gemeentesecretarissen/directeuren over bemensing en middelen;

Het programmabureau bestaat uit een multidisciplinair team met een directeur, dealmaker/programmacoördinatie, financiën en control, communicatie en ondersteunend secretariaat. De onderliggende projecten zijn en blijven qua inhoud en realisatie in handen van de uitvoerende gemeenten. Het programmabureau is in die zin geen uitvoeringsorganisatie. Het programmabureau zal werken met detacheringen vanuit de partnerorganisaties en heeft geen eigen personeel in dienst. Voorzien is dat de directeur programmabureau een opdracht krijgt voor een periode van drie jaar. Dit vanwege de doorlooptijd Regiodeal 4^e tranche en de doorontwikkeling van

de samenwerking op Zuid-Limburgse schaal. Er is na drie jaar weer een moment om te bekijken wat er voor de periode daarna nodig is.

De directeur is inhoudelijk functioneel leidinggevende voor de toegewezen medewerkers. Het programmabureau heeft een eigen huisvesting waar medewerkers en bestuurders voor afstemming en overleg bij elkaar komen. De Stichting Samenwerking Zuid-Limburg is als zelfstandige eenheid zichtbaar.

Argumentatie

1.1 Toegewijde samenwerking is nodig voor uitvoering van de regio deals;

De samenwerking tussen rijk en regio rondom de regio deals verplicht de regio westelijk Zuid-Limburg om een organisatiestructuur in te richten. Daarbij is het wenselijk dat er heldere afspraken zijn hoe deze tien gemeenten gezamenlijk uitvoering geven aan de afspraken. De regio deals zijn daarmee een vliegwiel om de samenwerking verder te versterken. Er is door alle tien gemeenten gezamenlijk ook uitgesproken dat het wenselijk is om een samenwerkingsstructuur in te richten die op termijn schaalbaar is voor het realiseren van gezamenlijke opgaven zoals benoemd in de Agenda Zuid-Limburg. Tevens is de wenselijkheid uitgesproken van toegewijde inzet van capaciteit via het programmabureau met een directeur en programmamanagers.

De Stichting Samenwerking Zuid-Limburg is daarmee het beste instrument om vorm te geven aan deze samenwerking omdat het de mogelijkheid biedt om externe financiering middels fondsen aan te trekken die zorgen voor een multiplier, daarnaast biedt het ook de mogelijkheid om private partijen toe te laten treden tot het bestuur.

1.2 Wensen en bedenkingen meegeven is nodig bij het aangaan van privaatrechtelijke samenwerkingen zoals een stichting

Het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten (artikel 160, eerste lid, sub e, Gemeentewet). De oprichting van een stichting is een privaatrechtelijke rechtshandeling en daarmee is de besluitvorming daarover een bevoegdheid van het college. Het college besluit slechts tot de oprichting van een stichting nadat de raad een raadsvoorstel is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Dit is voorgeschreven in artikel 160, tweede lid, Gemeentewet. Het college moet kennismaken van de wensen en bedenkingen, welke gelden als adviezen. De geuite wensen en bedenkingen zal het college betrekken bij zijn definitieve besluitvorming.

1.3 Meerwaarde van samenwerking

Onze maatschappelijke opgaven vragen om het delen van kennis, vaardigheden en inzichten tussen publieke partners onderling én met private partners. Het collectieve leervermogen in de regio neemt dan toe.

Bundeling van perspectieven en expertise stimuleert creativiteit en innovatiekracht. Samenwerking leidt zodoende tot oplossingen en handelwijzen die één partij alleen mogelijk niet bedenkt of uitvoert.

Gestructureerde samenwerking voorkomt overlap. Verdere afstemming tussen en waar mogelijk bundeling van platforms leidt tot effectievere inzet van tijd, middelen en energie. Door gezamenlijke planning en uitvoering lopen processen sneller en soepeler.

Door de regionale samenwerking van structuur te voorzien kunnen we concrete afspraken maken over doelen, verantwoordelijkheden en evaluaties. Dit maakt het mogelijk om gefocust te werken aan gedeelde ambities.

2.1 gemeentelijke bijdrage van 1 euro per inwoner nodig voor de bekostiging van het programmabureau

Alhoewel een samenwerking wel voorzien was bij het opstellen van de begroting 2025, was nog niet duidelijk wat de exacte kosten zouden zijn. Deze zijn geraamd op 1 euro per inwoner. Het is mogelijk dat de kosten voor het programmabureau op termijn wijzigen (stijgen). Dit kan alleen nadat het voltallige bestuur van de stichting heeft ingestemd met de meerjarenbegroting en het college aan u een wijziging in de begroting voorlegt.

Financiële onderbouwing

De kosten van de samenwerking worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De kosten van een programmabureau bedragen indicatief € 1 mln./jr. De dekking hiervan is 3% uit Voorbereiding, Advies en Toezicht uit de Regio Deal 4^e tranche (€1,2 mln. voor periode van 4 jaar) en uit een bijdrage van € 1 per inwoner per gemeente. Voor de gemeente Sittard-Geleen betekent dit een bedrag van € 100.000 per jaar. Deze kosten zijn volgens het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) van de provincie aan te merken als structurele lasten.

Voor de startperiode van de samenwerking in 2025 is afgesproken dat de personele lasten per gemeente in kind wordt geleverd. Voor 2026 en opvolgende jaren zullen kosten voor de inzet van personeel worden teruggeploegd. De kosten voor de personele inzet in 2025 bedraagt eenmalig €100.000. Deze eenmalige dekking van € 100.000 wordt meegenomen in de afweging van middelen van de eerste programmarapportage 2025.

Juridische onderbouwing

De Stichting maakt multi helix samenwerking mogelijk en daarmee deelname door maatschappelijke en private partijen. Omdat de Stichting zich richt op brede maatschappelijke opgaven, die bovendien enkel effectief kunnen worden aangepakt vanuit multi helix samenwerking, gaat het hier niet om de overdracht van publieke taken zoals gebruikelijk is bij het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. De Stichting neemt geen besluiten in de zin van de AWB en is geen zogenaamd B-orgaan. In een extern advies van de Greef (bijlage 4) zijn de overwegingen nader toegelicht.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie:

Bijlage 1 Statuten Stichting Samenwerking Zuid-Limburg

Bijlage 2 Advies Van de Bunt

Bijlage 3 Advies Paulussen advocaten

Bijlage 4 Advies De Greef

Voorstel aan Gemeenteraad	
Steller: [REDACTED] E-mail: [REDACTED]@sittard-geleen.nl Team: Economische en Duurzame Ontwikkeling Portefeuillehouder: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Reg. nummer : Reg. datum : 7 april 2025 Reg.nummer(s) bijlagen : bijlage 1-2534611; bijlage 2- 2534612; bijlage 3- 2534614; bijlage 4- 2534626.